

БЪДНИ ВЕЧЕР

От Йоанна 5б

В навечерието на Коледа се празнува Бъдни вечер, последният ден от Великите пости. Това е един от най-светлите християнски и един от най-важните семейни празници. Наричат го още Суха Коледа, Малка Коледа, Кадена вечер, Божич. Имен ден празнуват: Евгения, Евгини, Жени, Благороден, Благодарна, Малчо, Мален, Малена, Малин.

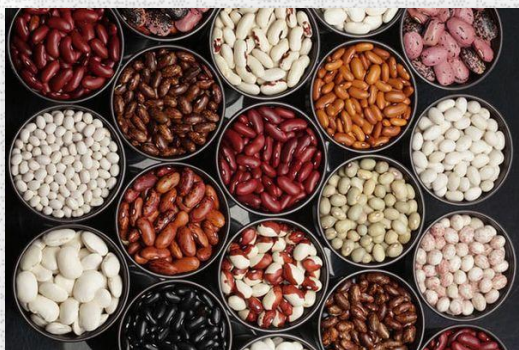

Традициите на Бъдни вечер

- В народните обичаи могат да се открият различни традиции. Вечер всички членове на семейството сядат на масата.
- Трапезата на Бъдни вечер е тържествена и постна тъй като е последният ден от Рождественския пост. На нея трябва да има 7, 9 или 11 ястия – нечетен брой. Това са три от свещените числа на древноюдейската Кабала. На трапезата трябва да има: варено жито, варен фасул, сарми, пълнени чушки с боб (или ориз), ошав, туршии, лук, чесън, мед и орехи, вино. В някои краища правят също тиквеник, зелник и малка пита, в която е скрита паричка (на когото се падне, ще бъде щастлив цялата година). В четирите ъгъла на стаята се поставя по един орех. Това се прави, за да се осветят четирите краища на света. При разчупване на обредния хляб първото парче символично се оставя за Богородица и починалите, после за къщата, а следващите се раздават на всеки член от семейството според възрастта, както и на домашните животни. След приключване на вечерята трапезата се оставя неприбрана, в символ на очаквания гост.

В езическите традиции денят е свързан с плодородието и с началото на нарастването на деня, надвиването на нощта. Затова се и чества, като на трапезата се поставят храни, които при приготвянето набъбват. Извършват се магически действия (гадаене) за плодородие, за здраве и благополучие на всеки член от семейството.

Под софрата се слага слама, напомняща за Витлеемските ясли, в които е родила Дева Мария. Най-възрастният представител от рода прикадява с тамян трапезата и къщата и прочита молитва. В огъня през цялата нощ трябва да гори дъбово или крушово дърво, наричано бъдник, което с топлината и светлината си символизира раждането в света на Христос. По традиция, най-старият мъж в семейството гадае по бъдника каква ще е следващата година.

През нощта коледари тръгват по къщите и пеейки народни и църковни песни разнасят радостна вест за Христовото Рождество. Те удрят с дряновите си тояги по прага и благославят: „Да се роди, да се роди, дете рало ходи и дете не ходи!“ Домакинята ги посреща със сито, пълно с пшеница, посипва ги със семена и ги дарява с кравайчета. Коледарчетата благославят и около огнището, където всяко добро наричание се сбъдва.

ПОЖЕЛАНИЯ И ПРЕДСКАЗАНИЯ

*Ако сребърната монета е в парчето от питата, отделено за Богородица или за къщата, годината ще е много добра за всички.

*Ако девойка или младеж станат незабелязано от трапезата и идат да подслушват какво си говорят съседите, могат да узнаят името на този, с когото им е отредено да прекарат живота си. Първото мъжко или женско име, което чуят, е името на човека, когото ще срещнат още по празниците.